

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 1518)
økonomi- og finansministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

BilagJournalnummer	Kontor	
1 400.C.2-0	EU-sekr.	19. september 2000

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 22. september 2000 - dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 29. september 2000 - vedlægges Økonomiministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

Aktuelt notat vedrørende forelæggelserne af Rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 29. september 2000 i Folketingets Europaudvalg den 22. september 2000

Hermed vedlægges følgende aktuelle notater til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg

1. Hvidvaskning af penge (s 1-7)

1.

S Orienterende drøftelse om direktivforslaget (KOM (1999) 352)

S Forberedelse af det fælles rådsmøde mellem ECOFIN og Rådet (retslige og indre anliggender)

2. Finansielle konsekvenser af administrative reformer i Kommissionen -orienterende debat (s 8-9)

3. Iværksættelse af konklusionerne fra ØMU-statistikgruppen (s 10-11)

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 22. september 2000 vedrørende ECOFIN-rådsmødet den 29. september 2000

Dagsordenspunkt 1: Hvidvaskning - fælles holdning. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/308/E ØF af 10. juni 1991 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge (KOM (1999) 352)).

Nyt notat

Baggrund

Kommissionen har den 14. juli 1999 fremsat forslag til ændring af direktiv 91/308/EØF om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge (hvidvaskdirektivet). Forslaget er fremsat med henvisning til hjemlen i Traktatens artikel 47, stk. 2, jf. artikel 251, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Det gældende hvidvaskdirektiv pålægger den finansielle sektor en række pligter med henblik på at få kendskab til og efterfølgende underrette politiet om transaktioner, der kan have tilknytning til hvidvask af penge. Med henblik på at lette politiets efterforskning er der i direktivet bl.a. fastsat krav om kundeidentifikation.

Set i lyset af udviklingen i kriminaliteten siden 1991 har Europa-Parlamentet i to rapporter anmodet Kommissionen om at ajourføre og udvide hvidvaskdirektivets anvendelsesområde. Det Europæiske Råd har den 16.-17. juni 1997 godkendt en handlingsplan til bekæmpelse af organiseret kriminalitet, der bl.a. indeholder en henstilling om yderligere initiativer til bekæmpelse af hvidvask af penge.

Kommissionen har på denne baggrund fremsat forslag til et ændringsdirektiv, der bl.a. udvider hvidvaskdirektivets anvendelsesområde til at omfatte virksomheder og personer udenfor den finansielle sektor. Forslaget er udtryk for en minimumsharmonisering på området.

Europa-Parlamentet vedtog ved førstebehandlingen den 5. juli 2000 en række ændringsforslag til direktivforslaget.

På ECOFIN-rådsmødet den 17. juli 2000 fremlagde det franske formandskab udkast til rådskonklusioner vedrørende en række uafklarede spørgsmål. Blandt disse spørgsmål indgik fastlæggelse af kriminalitetsbegrebet og fastlæggelse af i hvilket omfang advokater og andre juridiske erhverv samt revisor og andre regnskabskyndige skal omfattes af hvidvaskdirektivet. Formandskabet måtte imidlertid konstatere, at det ikke var muligt at vedtage de foreliggende rådskonklusioner. Dette skyldtes især uenighed om, i hvilket omfang de nævnte rådgivergrupper skulle medtages under hvidvaskdirektivet.

På ECOFIN-Rådsmødet den 29. september 2000 forventes det franske formandskab at fremlægge et direktivforslag indeholdende et nyt kompromisforslag vedrørende følgende spørgsmål:

S Fastlæggelse af kriminalitetsbegrebet.

S

S I hvilket omfang advokater og andre juridiske erhverv skal omfattes af hvidvaskdirektivet.

S

S I hvilket omfang revisorer og andre regnskabskyndige skal omfattes af hvidvaskdirektivet.

S

S Samarbejdet mellem de kompetente nationale myndigheder og EU-Kommissionen vedrørende udveksling af oplysninger om ulovlige handlinger, som er til skade for eller vil kunne skade De Europæiske Fællesskabers interesser.

På den baggrund stiler det franske formandskab mod, at ECOFIN-rådet vedtager fælles holdning til direktivforslaget på dets møde den 29. september 2000.

Direktivforslagets formål og indhold

Direktivforslaget indeholder bestemmelser, der dels udvider direktivets anvendelsesområde dels ajourfører direktivet på baggrund af de hidtidige erfaringer med dets anvendelse.

Ifølge forslaget udvides bestemmelsen om, hvilken kriminalitet der er relevant i hvidvaskssammenhæng og derfor skal indberettes. Det gældende direktiv foreskriver alene en pligt til at indberette ved mistanke om hvidvask af udbytte fra narkotikakriminalitet, medens forslaget udvider indberetningspligten til også at omfatte kriminelle handlinger, der kan henføres til organiseret kriminalitet samt svig m.m. med EU-midler.

Endvidere udvider forslaget kredsen af virksomheder og personer, der omfattes af en pligt til at foretage indberetning ved mistanke om hvidvask. Da der i dag allerede er fastsat en indberetningspligt for den finansielle sektor, vedrører udvidelsen den ikke-finansielle sektor. Følgende foreslås tillige omfattet: revisorer og eksterne regnskabskyndige, ejendomsmæglere, advokater, forhandlere af ædelmetaller, personer eller selskaber, der forestår v&aeli g;rditransporter, samt kasinoindehavere og personer eller selskaber, der forestår driften og/eller ledelsen af kasinoer.

Som udgangspunkt skal der gælde de samme pligter med hensyn til f.eks. kundeidentifikation og interne uddannelsesprogrammer for den udvidede kreds, som der i dag gælder for den finansielle sektor. Dog er der foreskrevet særregler for advokater med henvisning til den særlige rolle, som disse varetager som forsvarer i straffesager.

Også for kasinoer er der foreslået særregler, idet kravet om kundeidentifikation alene skal finde anvendelse på kunder, der køber eller indløser spillemærker til en værdi, der modsvarer eller overstiger 1000 euro.

I et nyt bilag til hvidvaskdirektivet foreslås Kommissionen, at der for kredit- og finansieringsinstitutter fastsættes nærmere regler for identifikation af kunder i de situationer, hvor der ikke er direkte kundekontakt.

For så vidt angår den finansielle sektor har Kommissionen endvidere foreslået, at der fastsættes klarere regler for, hvortil filialer af kredit- og finansieringsinstitutter med hjemsted i EU skal foretage underretning om hvidvask.

Herudover foreslås det, at der ved svig m.m. med EU-midler skabes grundlag for et samarbejde - herunder udveksling af oplysninger om mistænkelige transaktioner - mellem Kommissionen og de nationale politimyndigheder på hvidvaskområdet.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Det gældende hvidvaskdirektiv er gennemført ved lov nr. 348 af 9. juni 1993 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge. Denne lov regulerer den finansielle sektors indberetningspligt. Herudover er der ved lov nr. 1096 af 22. december 1993 om bl.a. ændring af lov om spillekationer indsat visse bestemmelser om forebyggelse og opdagelse af hvidvask af penge i kasinoloven.

Kommissionens direktivforslag vil nødvendiggøre ændringer i den gældende hvidvaskregulering bl.a. med henblik på at regulere den kreds af virksomheder og personer uden for den finansielle sektor, som nu foreslås omfattet af en indberetningspligt.

Der vil endvidere være behov for at foretage justeringer i afgrænsningen af, hvilken kriminalitet den finansielle og den ikke-finansielle sektor skal foretage indberetning om. Ifølge hvidvaskloven skal der foretages indberetning ved mistanke om, at der hvidvaskes udbytte, der stammer fra en overtrædelse af straffeloven, men afhængig af forhandlingsresultatet kan der blive behov for at udvide indberetningspligten til også at omfatte visse alvorlige overtrædelser af særlovgivningen.

Endelig er der hverken ved lov eller bekendtgørelse fastsat bestemmelser svarende til de i bilaget til direktivforslaget optagne bestemmelser om kundeidentifikation. Kommissionen har oplyst, at bilaget er en del af direktivet og derfor forudsættes gennemført i den nationale lovgivning.

Det må forventes, at den foreslåede udvidelse af indberetningspligten til dele af den ikke-finansielle sektor vil resultere i flere indberetninger om hvidvask til Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, hvorunder det danske hvidvasksekretariat hører. Det er imidlertid ikke muligt på nuværende tidspunkt at angive, hvor mange nye indberetninger der vil blive indgivet på årsbasis. Administrative byrder forbundet med en udvidelse af kredsen af underretningspligtige skal dog sammenholdes med det øgede provenu for staten, der vil kunne opnås ved konfiskation af udbytte fra den indberettede kriminalitet.

Som Kommissionens forslag er udformet vil det have samfundsmæssige konsekvenser, idet de erhverv, der foreslås inddraget under direktivet, vil skulle udarbejde interne regler om betryggende kontrol- og kommunikationsprocedurer samt uddannelses- og instruktionsprogrammer for medarbejderne. Endvidere skal disse regler efterleves ved i praksis bl.a. at kræve kundelegitimation og efterfølgende opbevare disse identitetsoplysninger samt dokumenter og registreringer vedrørende de foretagne transaktioner i mindst 5 år.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionens forslag er fremsat under 1. søjle, idet det fastsætter en række specifikke forpligtelser for den finansielle sektor og dele af den ikke-finansielle sektor med henblik på at bekæmpe hvidvaskning af penge. Den strafferetlige behandling af hvidvaskning af penge, som henhører under 3. søjle, omfattes derimod ikke.

Da kriminalitet udøves såvel nationalt som grænseoverskridende, er det hensigtsmæssigt, at nye tiltag med henblik på at bekæmpe hvidvask af penge indføres på grundlag af fællesskabsretlige regler. En effektiv indsats mod hvidvask af penge - herunder hvidvask af penge, der hidrører fra EU-svig - forudsætter en fælles-europæisk indsats, der både har udgangspunkt i et udvidet kriminalitetsbegreb og forpligter flere erhverv til at foretage indberetning ved mistanke om hvidvask.

Kommissionen har vedrørende udvidelsen af hvidvaskdirektivets anvendelsesområde som udgangspunkt forudsat, at de forpligtelser, der i dag påhviler den finansielle sektor, skal finde tilsvarende anvendelse på de nye erhverv. Kommissionen har ikke nærmere begrundet, hvorfor disse forpligtelser skal gælde fuldt ud for disse erhverv. Der synes heller ikke at være behov for at anvende samtlige regler pålagt den finansielle sektor for at opfylde det overordnede sigte med direktivforslaget.

Høring

Direktivforslaget blev i slutningen af september 1999 sendt i høring hos en række ministerier og organisationer. Det generelle indtryk af høringen er, at man af kriminalpræventive grunde støtter det overordnede sigte i Kommissionens forslag om dels at udvide underretningspligtens omfang til at omfatte flere kriminelle handlinger end efter det gældende direktiv dels at udvide den kreds, der skal foretage indberetning ved mistanke om hvidvask.

Dog findes udvidelsen af begrebet "kriminel handling", der afgrænser underretningspligtens omfang, for uklar. Det foreslås, at der foretages en præcisering.

Udvidelsen af direktivets anvendelsesområde til at omfatte en række nye erhverv har især givet anledning til bemærkninger fra Advokatrådet, revisorforeninger og Dansk Ejendomsmæglerforening. For samtlige af disse erhvervsgrupper gælder det,

at de principielt er modstandere af at blive omfattet af hvidvaskningsdirektivet. I relation til advokat- og revisorhvervet henvises bl.a. til det særlige fortrolighedsforhold mellem erhvervets udøvere og dennes klient og de beskyttelsesværdige hensyn bag denne fortrolighed, som grundlag for, at man ikke skal omfattes af direktivet. Såfremt man måtte blive omfattet af direktivet ønsker Advokatrådet, at denne erhvervsgruppes inddragelse under hvidvaskdirektivet begrænses til køb og salg af fast ejendom samt transaktioner i forbindelse med forvaltning af klientmidler. Revisorforeningerne ønsker - under hensyntagen til, at der ikke sker en forskelsbehandling for sammenlignelige rådgivningsydelser mellem erhvervene - at denne erhvervsgruppes inddragelse under hvidvaskdirektivet begrænses til lovpligtig revision.

For samtlige nye erhvervsgrupper er det mere generelt blevet fremført, at såfremt disse skal omfattes af direktivet, bør det ske på en sådan måde, at de ikke pålægges unødige administrative byrder, og at der ikke sker en uhensigtsmæssig konkurrenceforvridning mellem erhvervene.

Særligt for så vidt angår spillekationer har Casinoforeningen bemærket, at man af praktiske grunde ikke kan tilslutte sig Kommissionens forslag om, hvornår der skal ske identifikation af kunderne. Man henholder sig i stedet til de gældende regler i lov om spillekationer, hvorefter der skal ske identifikation allerede ved kundens indtræden i kasinoet.

Finansrådet og Forsikring & Pension har haft bemærkninger til bilaget om legitimation ved transaktioner uden direkte kundekontakt. Organisationerne finder under henvisning til nærhedsprincippet, at dette område skal reguleres nationalt.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har modtaget faktuel notat af 21. september 1999 samt aktuelle notater til brug for møder i Folketingets Europaudvalg den 31. maj og 14. juli 2000 vedrørende ECOFIN-rådsmøder henholdsvis den 5. juni og 17. juli 2000.

UDENRIGSMINISTERIET N.1, j.nr. 400.D.9

Nordgruppen Den 13. september 2000

Bidrag til aktuelt notat til Rådsmødet (økonomi- og finansministre) den 29. september 2000: Finansielle konsekvenser af Kommissionens reformprogram.

Dagsordenspunkt 2 - Finansielle konsekvenser af administrative reformer i Kommissionen - orienterende debat

Nyt notat

Baggrund

Der ventes en første orienterende drøftelse af de finansielle konsekvenser af Kommissionens administrative reformprogram, som blev fremlagt i januar 2000. Kommissionen har endnu ikke fremlagt en samlet vurdering af de finansielle konsekvenser.

Kommissionens handlingsplan for gennemførelsen af de administrative reformer indeholder 84 forslag navnlig vedrørende hovedområderne: 1) fremme af en mere serviceorienteret kultur, 2) styrkelse af Kommissionens evne til at prioritere

og fordele ressourcer, 3) personalepolitik og 4) finanskontrol og bekæmpelse af svig. Der er tale om en reformproces, som vil komme til at strække sig frem til midten af 2002.

Kommissionen fremhæver, at man er nået langt i reformprocessen fsva. finansforvaltning, strategisk planlægning og personalepolitik. Mht. finansforvaltning er der oprettet en intern revisionstjeneste og 20 revisorer er blevet udpeget. Tilsvarende er den centrale finanstjeneste under etablering og der er igangsat efteruddannelse af personalet. En styrkelse af den strategiske planlægning omfatter aktivitets baseret ledelse, hvor bl.a. de nødvendig e IT-systemer er etableret, ligesom Kommissionen i år i forbindelse med det foreløbige budgetforslag for 2001 fremlagde et budgetforslag, hvor også de administrative udgifter var opdelt på hovedaktiviteter. Vedr. personalepolitikken bemærker Kommissionen, at det forberedende arbejde skrider planmæssigt frem, herunder vedrørende løn og pensioner samt indsamling af arbejdsbeskrivelser. Der er desuden gennemført en række omstruktureringer for at tilpasse personaleressourcer og hovedprioritetsområder, herunder den interne revision, finanstjenesten, generalsekretariatet, og en række linie-enheder, bl.a. vedr. udvidelsen.

Kommissionen har fremlagt en ændringsskrivelse til det foreløbige budgetforslag for 2001, som omhandler yderligere personaleressourcer i forbindelse med reformen. Ændringsskrivelsen vil blive behandlet som led i budgetproceduren.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelsen af de finansielle konsekvenser af Kommissions reformprogram har ingen umiddelbare lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke foretaget vurdering af nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget aktuelt notat om de finansielle konsekvenser af de administrative reformer, men modtog aktuelt notat om reformerne forud for rådsmødet (udenrigsministre) den 14.-15. februar 2000. Europaudvalget har herudover modtaget den danske regerings kommentarer til Kommissionens reformprogram (10. februar 2000) samt grundnotat vedrørende Kommissionens hvidbog og handlingsplan for reformerne (4. maj 2000).

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 22. september 2000 vedrørende ECOFIN-rådsmødet den 29. september 2000

Dagsordenspunkt 3 - Iværksættelse af konklusionerne fra ØMU-statistikgruppen

Nyt notat

Baggrund og indhold

ECOFIN-rådet godkendte den 18. januar 1999 en rapport om informationsbehovet i ØMU'ens tredje fase, som en arbejdsgruppe under Den Økonomiske og Finansielle Komité, EFC, havde udarbejdet. Rapporten indeholdt en række anbefalinger til udformning af statistikker, der er værdifulde for et velfungerende indre marked og ØMU.

Arbejdsgruppen fremlagde sin anden fremskridts-rapport til mødet i ECOFIN-rådet den 5. juni 2000. På baggrund af rapportens vurdering af gennemførelsen af disse anbefalinger, besluttede ECOFIN-rådet at anmode landene om en status for deres fremskridt og planer på de enkelte statistikområder, som er nævnt i fremskridtsrapporten.

Kommissionen (Eurostat) har i forlængelse heraf nu udarbejdet et udkast til handlingsplan, som afdækker de mest påtrængende behov for fremskridt i de enkelte landes statistikker.

Udkastet til handlingsplan viser, at ingen EU-lande fuldt ud lever op til anbefalingerne i udkastet til handlingsplanen. Der er primært behov for forbedringer i form af, at nogle af de eksisterende statistikker udarbejdes hurtigere end nu. For Danmark drejer det sig om kvartalsvise nationalregnskabstal, arbejdsmarkedsda

ta og hovedtal for udenrigshandelsstatistikken.

Endvidere nævner handlingsplanen behovet for en korttidsindikator for det præsterede antal arbejdstimer og for, at produktionsindekset for fremstillingsvirksomhed bliver korrigeret for antal arbejdsdage.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

En fuld efterlevelse af anbefalingerne vil stille yderligere ressourcekrav til Danmarks Statistik.

Ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Samarbejde om forbedret statistik i form af handlingsplaner bidrager til et mere velfungerende indre marked og ØMU, og kan derfor bedst udføres på fællesskabsplan i et samarbejde med de nationale myndigheder.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har modtaget notat vedrørende sagen forud for ECOFIN-rådsmøderne den 18. januar 1999, 12. juli 1999 og 5. juni 2000.